

אנציקלופדיה
עבודת ה' פנימית

א-ד - אדן

בלבבי משכן אבנה

אדן

צורת משכן, צורת עולם, וצורת אדם מקבילים זל"ז

אדן, א'ד'נ', עיקר הגילוי מתגלה באדנים שהיה במשכן, "שני אדנים לקרש האחד". וכדברי חז"ל כידוע, בגמ' בברכות לגבי עשיית המשכן, "יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ", כלומר, כמו שמבואר הרבה בדברי רבותינו, שתבנית המשכן ותבנית המקדש, זה לא תבנית לעצמה, אלא, זה הציור של כל העולם כולו, מה שמתגלה בכמות באופן גדול יותר בכל העולם כולו, מתגלה בקטנות, אבל בגדלות דאיכות - במקום המשכן, במקום בית המקדש, בצורת המשכן ובצורת המקדש.

יש צורת עולם, ויש 'צורת אדם' שהוא מעין צורת עולם, ויש את צורת המשכן והמקדש, שהוא מעין צורת עולם. וא"כ, ברור הדבר, כל מה שיש במשכן, במקדש, יש בעולם, ולפיכך, האדנים שמתגלים במשכן, הם מתגלים בעולם, והם מתגלים באדם.

"שוקיו עמודי שש" - תשתית העולם

ובלשון הפסוק, מה שנאמר באיוב "על מה הוטבעו אדניה", כלומר, שבבריאת העולם, ההטבעה של הבריאה, הטבע של הבריאה, שנקרא טבע מלשון מטבע - טבעת כלומר שמטביעים את הדבר כדוגמת חותם, ולפי"ז שאלת "על מה הוטבעו אדניה", היינו, באיזה אופן הוטבעו מציאות הבריאה, על מה הוטבעו מציאות הבריאה, באופן שה'בית-קיבול' שלו, שהקרקע שלו, שהיסוד שלו, הוא האדמה.

שם נאמרה השאלה ולא נאמרה התשובה להדיא, אבל, בשיר השירים נאמר "שוקיו עמודי שש מיוסדים על אדני פז", 'שוקיו עמודי שש', כלומר, הבריאה היא כולה באופן של 'ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ', זהו 'שוקיו עמודי שש', זה עומד על ה'ששת ימים', זה 'אבן השתיה' שממנה הושתת העולם, כלומר, 'הושתת העולם' היינו שהושתת ה"ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ", ולכן כל השתתה נקראת השתתה מחמת שהיא מושתת על המעשה בראשית, שהוא ה'ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ", זה התשתית של כל דבר, עליהם, חל מציאות ההשתתה. כאשר חל אופן דקלקול 'תש' כחו כנקיבה', זה ההיפך של 'אבן השתיה', שהופך להיות תש, שה'שתיה' תש, על מה שהוא הושתת, הדבר שהוא מציאות ההשתתה, על זה חל מדרגת ה'תש'.

אבל בהיפך, התורה הקדושה נקראת **תושיה** 'לי עצה ותושיה', 'איסתכל באורייתא וברא עלמא', וה'ברא עלמא' הוא "ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ", ומצד כך, זה 'איסתכל באורייתא' בערך של ה'ששה', שבפרטות, אלו הם הנקראים "ששה סדרי משנה", כנגד "ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ", וע"י כן מתגלה שהיא נקראת **תושיה**, העולם ה**ושתת** על ה'**שית**', על ה**שש**, ש'ששה סדרי משנה' זה שורש מציאות ה'"ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ".

וא"כ, "על מה הוטבעו אדניה", על ה'שוקיו עמודי שש מיוסדים על אדני פז', על זה ה'**הוטבעו** אדניה', על זה חל מציאות **טבע** הבריאה, ה**הטבעה** של הבריאה חלה על 'שוקיו עמודי שש', על המציאות של ה'ששת ימים' כמו שנתבאר. וא"כ, מה שקיים במשכן, במקדש, קיים כמו"כ במציאות העולם, שכל קיום העולם, מציאות העולם, מתקיימת על תפיסת ה'עמודי שש'.

ולפי"ז, מציאות האדנים היא כח ההשתתה של מציאות הבריאה, שעל גביה חל מציאות הבריאה של 'ששת ימים'.

שם אדנות - שורש האדנים של הבריאה

ובהבנה בהירה ושורשית במהות מציאות האדנים, אדן זה ה'פועל יוצא' שהקדוש ברוך הוא ברא, כל התורה כולה היא שמותיו יתברך - יש את שורש השמות - יש את השמות שאינם נמחקים, ויש את הכינויים ועוד, כמו שמסודר בגמ' בשבועות, ואחד משמותיו יתברך, שהוא השם הקרוב לשמו יתברך בה"א הידיעה, זה נקרא **שם אדנות**, "לא כשם שאני נקרא אני נכתב, נכתב בהוי"ה ונקרא באדנות", כלומר, מה שהוא ית' נקרא באדנות, זהו מלשון של אדנים, אדן ובתוספת של י' זה אדנות, כלומר, יש מהלך שזמן הבריאה הוא **ששה ימים**, ויש מהלך שהפועל של הבריאה הוא 'עשרה מאמרות', זמן הבריאה שהוא ששה, ע"ז נאמר "שוקיו עמודי שש מיוסדים על אדני פז" כמו שהוזכר, אבל מצד פועל הבריאה שהוא עשרה מאמרות שבהם נברא העולם, זהו ה'פועל' מצד הבורא, שזה הדיבור, "בדבר ה' שמים נעשו", בבחינת "דיבר אדוני הארץ איתנו קשות", 'אדוני' זה כח הדיבור [-בלי להיכנס להתפרטות של ההבדל בין אמירה רכה לדיבור שהוא לשון קשה, שזהו ה'דיבר אדוני הארץ איתנו קשות', שורש העשרה מאמרות ועשרת הדיברות דייקא].

וע"י כן מתגלה האדן-י', "על מה הוטבעו אדניה", שאדניה הושתתו על העשרה מאמרות שבהם נברא העולם, כלומר, הבריאה נבראה מכח דיבורו ית', שהוא בבחינת 'בדבר מלך שלטון', שכח האדנות זה בבחינת מלך, 'אין מלך בלא עם', שמלך בערך מסוים נקרא אדון, שכמו שיש אדון ועבד, כך יש מלך ועם, שבהקבלה מסוימת, המלך הוא בבחינת אדון, וכל העם כולו אינם אלא עבדיו, ובערך הזה א"כ, הבריאה נבראה משם אדנות, "לא כשם שאני נכתב אני נקרא", וא"כ בעשרה מאמרות מתגלה ה'נקרא' שבדבר, שזה בבחינת הדיבור שבדבר, שלא מתגלה ה'כתב' בלבד, אלא ה'נקרא', כביכול, 'איסתכל באורייתא וברא עלמא', והיינו שהוא הסתכל **במה שכתוב**, אבל, הוא קרא, וה'קרא' שבדבר, הוא בבחינת ה'"קורא בתורה', שמונח כאן שורש דשורש של 'אני נקרא' לא באופן של 'אני נכתב'.

וא"כ, ה'נקרא' הוא מציאות של גילוי של אדנות, ולא גילוי של הוי"ה, ומכח השם אדנות, ה'הוטבעו אדניה', נבראה הבריאה שהיא באופן של אדנים, כלומר, מי גרם לידי כך שיש מציאות של אדנים בבריאה - מי גרם ל'הוטבעו אדניה' שהוא

ה'שוקיו עמודי שש מיוסדים על אדני פז' - שם אדנות, שהוא 'פועל' כח מציאות הבורא, העשרה מאמרות, הוא החוקק ע"י מציאות האדנות, את מציאות האדנים שמתגלה במציאות הבריאה.

"איסתכל באורייתא" - שם אדנות, "וברא עלמא", אדנים בפועל.

זהו שורש מציאות האדנים, בשמו יתברך.

אדן, א' - אלופו של עולם, דן - מציאות הגבול

ומהות מדרגת אדן לפי"ז, בלשון קצרה ובהירה מאד, מיסודות דברי רבותינו, הוא יתברך שמו 'אין סוף' ואין תכלית, מציאות שאין לה קץ ואין לה גבול ואין לה חקר. והוא ברא נבראים שכל עצם הוויתם - הם בעלי גבול, הפועל, הוא פועל שאין לו תכלית, והפעולה בפועל שמתגלית מצד המקבלים, היא מתגלית באופן שיש לדבר קץ, יש לדבר גבול, יש לדבר קיצבה.

ולפיכך, זה ההבחנה שנקראת אדן - 'הוטבעו אדניה', הא' שב'אדן', הוא יתברך שמו, שזה הא' ד'אנכי ה' אלקיך' אל"ף - אלופו של עולם. וה'פועל יוצא' שזה הנבראים, זה מציאות של גבול, זה נקרא מידת הדין.

וכמו שכבר הוזכר, יש את ה'דן' ויש את ה'דין', 'הדן את הדין', ה-דין נקרא דין מלשון די-נ', שכאן גבולות הדבר, שזה בחינת הנ', 'ועבדו לעולם' 'לעולמו של יובל' שהוא נ' שנה, עולם הגדרתו הוא מציאות של חמישים, וכן ספירת העומר שהם חמישים יום, הם לא חמישים יום פרטיים, אלא הם ספירה של תפיסת כל העולם, זהו די-נ', 'לעולמו של יובל', כל ספירת העומר, כשאנחנו סופרים בכל שנה ושנה ספירת העומר, אנחנו סופרים את כל ימות עולם - בזעיר אנפין, כל ימות העולם בזעיר אנפין נמצא בתפיסת הבריאה, כי בעומק, הוא יתברך ברא את הבריאה מכח 'איסתכל באורייתא וברא עלמא', ואנחנו, מה'ברא עלמא' מגיעים ל'אורייתא'.

הוא יתברך שמו, 'מלעילא לתתא', ואנחנו, 'מתתא לעילא', וא"כ, מה'ברא עלמא' אנחנו סופרים את כל ימות עולם מתתא לעילא, וע"י כן מגיעים ל-מדרגת מתן תורה. זה עומק מהות הספירה של הימים שבין פסח לעצרת, ה'תספרו חמישים יום'.

ומ"מ א"כ, מציאות ה'שם תואר' אדן, ובהרחבה יותר, שם אדנות, מצדו יתברך שמו זה הא', הראשית, זה הא' שמתגלה במתן תורה 'אנכי ה' אלקיך', בשינוי מהב' דבראשית כידוע בדברי רבותינו.

והפעולה שהוא פועל, שהוא מגלה מציאות של נבראים, זה בבחינת 'דן את הדין', זהו המציאות של הבריאה, ולכן במתן תורה התגלה באופן של 'ארץ יראה ושקטה', מתגלה מדרגה של יראה, "למען תלמדו ליראה אותי כל הימים", ה'למען תלמדו ליראה אותי כל הימים', זהו גילוי שהמתן תורה יוצר מציאות של יראה.

'אנכי ה' אלקיך' שבמדרגת מתן תורה, "וירד ה' על הר סיני", הקב"ה פרס - קרע את כל הרקיעים והראה להם שאין עוד מלבדו, מתגלה ה'אין סוף', אבל מתגלה שמצד המקבלים יש מציאות של גבול, מציאות של סוף, זה כח ה'יראה' 'ארץ יראה ושקטה' - 'למען תלמדו ליראה אותי כל הימים'.

זה שתי הקצוות שמתגלים.

זה ההבחנה שנקראת **אדן**, האל"ף שב**אדן**, זה המציאות של הראשית, 'אלופו של עולם', וה**דן**, זה מציאות הגבול של הבריאה, די-נ' זה מידת האדנות שמתגלה.

ובפרטות יותר, מתן תורה מגלה את מציאות הבורא שהוא **אחד**, שזה הא', את העשרה מאמרות שזה הי', ואת גבול מציאות הנבראים שזה ה**דין**, זה שורש מציאות שם **אדנות**, גילוי שלם של מדרגת מתן תורה.

ויתר על כן, הגילוי של מציאות ה**אדן** א"כ, הוא מגלה שתי קצוות, קצה אחד של **א'**, של **אחד**, וקצה שני של מציאות של **דן**, מציאות של גבול.

האחד, הוא יחידו של עולם, והנבראים הם 'המון בריות לאין תכלית', חל עליהם מציאות הגבול, וחל עליהם מציאות הריבוי.

מדוגת עלה במחשבה לברוא במדה אחת

ולפי"ז, בהבנה בהירה ושורשית, הוא יתברך שמו שברא את העולם, הוא אחד, וא"כ, הפעולה שהוא פועל היא מעין כח הפועל, בנפעל, וא"כ כביכול, הפעולה שהוא פועל, היא פעולה שיוצרת גם כן 'אחד'.

זה ההגדרה הידועה בלשון דברי חז"ל, "מתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במידת הדין", עומק הדבר שעלה במחשבה לברוא את העולם במידת הדין, כלומר, עלה במחשבה לברוא את העולם במידה **אחת**, מעין מה שהוא יתברך שמו, הוא אחד ושמו אחד, היותו אחד, כך גם, מעין כך, עלה במחשבה, שזה נקרא מחשבת התורה, לברוא את העולם במידה אחת, שהיא מידת הדין, מידה אחת, אלא שכמובן, הוא בורא 'אין סוף', והם נבראים בעלי גבול, אבל מעין כח הפועל, בנפעל, **בערך הזה**, בהדגשה, וא"כ, ה'**אחד**' פועל, שמציאות הנבראים ג"כ יהיה מידה אחת, שזה מדרגה של דין.

אבל זה דייקא נאמר באופן של 'מתחילה עלה במחשבה', 'במחשבה' דייקא, בבחינת ה'כשם שאני נכתב', שכשאדם כותב דבר, זה עדיין נשאר במדרגה של מחשבה בלי דיבור, אמנם הכתב הוא כתב של יד, אבל זה במדרגה של מחשבה.

מדוגת 'מצדו' ית"ש 'אני נכתב' הוי"ה, ומדוגת 'מצדנו' 'אני נקרא' אדנות

"לא כשם שאני נקרא אני נכתב", להבין ברור, עצם כך ששם הוי"ה, נעשה בו מציאות שיש בו 'נקרא', ויש בו 'נכתב', כלומר, יש בו מציאות של שנים, כאן כבר שורש של מציאות ההתפרטות.

ובדקות, ההתפרטות הזו עניינה, מצדו זה שם הוי"ה, ומצדנו זה שם אדנות, יש בורא ויש נבראים, ושורש שמו יתברך שהוא שם הוי"ה, 'שם העצם' כלשון רבותינו כידוע, ובשם העצם עצמו, נמצא שני התפיסות האלה, נמצא התפיסה של ה'מצדו', שזה 'הנכתב', שהוא כתב, ונמצא התפיסה של ה'מצדנו' שאנחנו הרי, לא כתבנו, מה שיש לנו בתורה זה כח ה'קריאת התורה', כח ה'היה קורא בתורה', וה'נקרא' זהו שם אדנות, א"כ ה'נקרא' שייך ל'מצדנו' שבדבר, זה 'לא כשם שאני נקרא אני נכתב'.

כאשר הנבראים בטלים לבורא בבחינת "עתידים צדיקים שייקראו על שם בוראם", אז מתגלה "כשם שאני נקרא, אני נכתב", "עתידים צדיקים שייקראו (דייקא ייקראו) על שם בוראם", ואז, גם ה'נקרא' חוזר ל'אחד', ואינו מתפרט לשנים, ה'נקרא' חוזר למציאות של הוי"ה. - והמדרגה הזו, מעין כך מתגלה בבית המקדש, ששם יש שורש של גילוי של 'נקרא' ו'נכתב' בבת אחת.

אבל מ"מ, זה השורש של מציאות ההתפרטות שחלה בעצם שורש שמו יתברך, 'נקרא' ו'נכתב', ה'נקרא' כמו שהוזכר, מצדנו, וה'נכתב', מצדו.

ולפי"ז, להבין ברור, כיון שחל מציאות של שנים, עצם כך שיש בורא ויש נבראים, הוא אחד, ואנחנו ריבוי, ואמנם מעין הפעולה של הבורא בנברא, כמו כן מתגלה גם 'מידה' שהיא אחת, אבל סוף סוף, כבר חל כאן שורש של מציאות הריבוי, כי יש בורא ויש נבראים, כאן מוכרח שהמידות יהיה להם נקודה של הרחבה, ועוד פעם - מצד הפועל שהוא 'אחד', אז גם ה'עלה במחשבה לברוא את העולם במידת הדין' זהו משום שה'עלה במחשבה', זה לפני הבריאה, זה השורש של ה'מצידו', זה ה'נכתב' של ה'מצידו' כמו שנתבאר.

אבל כיון שזה מגיע למציאות של בריאה בפועל, על זה נאמר לשון חז"ל בהמשך: "ראה שאין העולם מתקיים" כלומר, מצד הקיום של הדבר, מצד ה'פועל' שבדבר, הוא לא יכול להתקיים. - מצד ה'עלה במחשבה' זה נשאר במדרגת הדין, 'הקדוש ברוך הוא מדקדק עם צדיקיו - עם חסידיו, כחוט השערה', כי הם חיים בעולם דמחשבה, אבל מצד היציאה שלו לפועל 'ראה שאין העולם מתקיים', איפה השורש של ה'ראה שאין העולם מתקיים' - בעצם כך שזה יוצא לפועל, אם כן, ממציאות של 'אחד', חל מציאות של ריבוי.

מידת הרחמים - הממוצע שבין הבורא לנברא

"ראה שאין העולם מתקיים עמד ושיתף עמו מידת הרחמים", להבין בבהירות, זה לא 'היכי תימצי' בלבד לקיים את העולם, שלצורך כך 'עמד ושיתף עמו מידת הרחמים', אלא ביאור הדברים: יש את ה'מצידו', ויש את ה'מצידו', שהם שתי קצוות, ה'עמד ושיתף עמו מידת הרחמים' זה נקודת האמצע שממצעת בין ה'בינו' ל'בינינו', זה כח ה'עמד ושיתף עמו מידת הרחמים'.

והשורש של זה הוא בשם הוי"ה שהוא שם רחמים כידוע, זה ה'עמד ושיתף עמו מידת רחמים', יש את ה'נכתב', יש את ה'נקרא', ויש את מהות המידה.

ה'נכתב', הוי"ה.

ה'נקרא', אדנות.

מהות המידה, רחמים.

זה ה'עמד ושיתף עמו מידת הרחמים'.

שורש ה'מהם אומרים יברא' ושורש ה'מהם אומרים אל יברא'

ולפיכך, כח הבריאה, בורא, נברא, נקודת אמצע הממצעת ביניהם, שיוצרת מציאות של קיום, על זה חל משקל לשון חז"ל הידוע מאד לגבי מה שנאמר ביצירת האדם "ויאמר אלקים נעשה אדם", אומר רש"י מדברי חז"ל, 'נתייעץ הקדוש ברוך הוא עם המלאכים, מהם אומרים יברא מהם אומרים אל יברא', יש "מימינים" ויש 'משמאילים'.

ולהבין ברור, 'מהם אומרים יברא ומהם אומרים אל יברא', מאיפה שורש שיש אומרים 'יברא', ויש אומרים 'אל יברא', כיון שנאמר 'ראה שאין העולם מתקיים, עמד ושיתף עמו מידת הרחמים', ב'שיתף עמו' גופא, כבר מונח כאן אופן שיש כאן ריבוי, זה 'שיתף עמו מידת רחמים'.

ב'עלה במחשבה' עצמו, עדיין עומד ה'מידה אחת', ואם העולם כביכול, היה נשאר במדרגת מחשבה, לא היה נאמר 'נעשה אדם' ל' רבים, שנתיעץ עם המלאכים, ב'מחשבה', הוא לא נתייעץ עם המלאכים, אלא רק ב'נעשה אדם', במקום שזה בא לכלל עשייה, זהו ה'נעשה אדם'.

מאיפה השורש של המלאכים שאומרים 'אל יברא', שזה מכח ה'עתיד להרשיע'? - זה מונח ב"ראה שאין העולם מתקיים". ומאיפה אלו שאומרים 'יברא' - זה מונח ב'עמד ושיתף עמו מידת רחמים', ברור ופשוט שדברי חז"ל הללו מקבילים אחד לשני בכל קומתם.

ואם כן, צורת הבריאה בכלל וצורת הבריאה של האדם בפרט שהוא נזר הבריאה והוא צורת כלל כל העולם כולו כמו שהוזכר בראשית וכידוע, נעשה כאן מציאות של 'אחד' מציאות של ריבוי, 'נעשה אדם' - 'נתייעץ עם המלאכים', 'עמד ושיתף עמו מידת רחמים', זה נקודת הממוצע בין בורא לנבראים.

והנקודת הממוצע, מגדירה את הדבר, שמצד הבורא יש אחד, מצד הנבראים יש ריבוי, והממוצע גורם שהנהגת הבורא נעשה באופן של חסד - דין ורחמים, נעשה מציאות של ריבוי.

זה 'מהם אומרים יברא ומהם אומרים אל יברא', והקדוש ברוך הוא באמצע, זה שלושת המידות השורשיים של אברהם, יצחק ויעקב, מכח אברהם 'יברא', מכח יצחק 'אל יברא', מידת הדין - ומכח קודשא בריך הוא 'שיתף עמו מידת רחמים', מדתו של יעקב אבינו "דמות תם חקוקה בכסא" "מעין שופריה דאדם הראשון", מעין 'בצלמנו כדמותינו', "בקשו השרת לומר לפניו שירה", כביכול, מעין הבורא יתברך שמו, זה נקודת האמצע.

ולפיכך, הגילוי של מציאות הבריאה שנבראה, אלו הם שני הקצוות, והרחמים ביניהם.

גילוי נקודת ההמשכה של מדת הרחמים בנח ההולדה

ועכשיו, בהבנה בהירה לפיכך, ההגדרה של רחמים, כידוע מאד, כמו שאומר המהר"ל, הרחמים נקראים רחמים מלשון רחם, 'רחם אמו', רחם עניינו, מקום שנותן נקודת המשכה למה שקיים עד השתא בעולם, בלי מציאות של רחם, חל בעולם מציאות של דין, מציאות של די, עד כאן, הדבר מגיע. וזה מתגלה באשה עקרה, "רני עקרה ולא ילדה", שנעשה גבול, נעשה קץ, נעשה סוף, זה ההבחנה של מי שאין לו בנים, שכדברי חז"ל, ארבעה חשובים כמת ואחד מהם הוא מי שאין לו בנים, וכוונת הדבר, שאצלו נמצא מציאות הסוף, זה נקרא מות, כל מות הוא הסוף שבדבר, אם הא' מצטרפת

למת שנעשה אמת, הרי שנעשה המשכה מהראשית לאחרית, אבל אם אין א', שחל רק מציאות של הקצה האחרון, המת, כלומר, זה הויה שמתגלה בה הסוף, זה נקרא שמי שאין לו בנים חשוב כמת, כי אצלו נמצא הסוף שבדבר, זה גופא נקרא שהוא חשוב כמת.

אבל כח ההולדה שהוא כח הרחמים, כח הרחם שנמצא במעי אשה, כח הרחם, ההגדרה שלו הוא, שיש בו מציאות של קיום, מציאות שנותנת המשך לקיום הבריאה.

גילוי ה'מתחילה עלה במחשבה' ב"אפי' בית ולד אין לה" אצל שרה אמנו

"מתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במידת הדין", כמו שהוזכר, במחשבה - זה עדיין קיים, והגילוי הגמור של הדבר מתגלה במה שאומרים חז"ל "מפני מה היו אבותינו עקרים ואמותינו עקרות שהקדוש ברוך הוא מתאוה לתפילתן של צדיקים", אבל יתר על כן, כדברי חז"ל כידוע מאד, "שרי עקרה אין לה ולד", שדורשים חז"ל "אין לה בית ולד", כלומר, כל אשה, יש לה רחם, ויש לה כח המוליד, אצל שרי שהיא היתה מעיקרא עקרה, היינו שלא היה לה רחם, שזה היה ה'עקרה' שבה, מאיפה השורש שאין לה רחם - כי אצלה התגלה ה'מתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במידת הדין", ולכן הרי, ב'בפועל', משם נולד יצחק, כלומר, הגילוי שאין רחם, זה שורש המידה עוד לפני ה'עמד ושיתף עמו מידת רחמים", זה הגילוי שהיה אצל שרה מעיקרא, "שרי עקרה אין לה ולד" - "אפי' בית ולד", אצלה מתגלה באופן בהיר ה'מתחילה עלה במחשבה".

וכאשר באו ג' מלאכים לבשר על לידת יצחק, זה אותו מהלך של "נתייעץ הקב"ה עם המלאכים" ומצד כך, ה"מהם אומרים אל יברא". במקביל לכאן, זה אותם מלאכים שבאו להפוך את סדום, "ומהם אומרים יברא", זה אותם מלאכים שבאו לבשר על לידתו של יצחק, ואלו שבאו לרפאות את אברהם, זהו הכח שכנגד יעקב אבינו, "יעקב אשר פדה את אברהם", ומ"מ מתגלה א"כ, המהלך אצל שרי של כח ה'מתחילה עלה במחשבה', ומכח ה"אין העולם מתקיים, עמד ושיתף עמו מידת רחמים", זה גופא יצר לה בית רחם.

ולאחר מכן כמובן, כיון שה'עמד ושיתף עמו מדת הרחמים", זהו עם מידת הדין, נולד יצחק שהוא מידת הדין. - זה ה'רחם' שמצטרף למידת הדין, שהוליד את מציאותו של יצחק כמו שהוזכר.

זה שורש מציאות האדן, שעליו חל קומת הבריאה, חל מציאות הדבר מהא', מהראשית, מה'יחידו של עולם' שאין לו קץ, והדן-דין, שהוא הקצה האחרון, וה'עמד ושיתף עמו מידת רחמים', שהיא הארה של בורא בנברא, כמו שהבורא אין לו קץ, כמו כן מתגלה בנברא שאין לו קץ, זה ה-רחם, כח ה'מוסיף והולך', כח ההולדה שחל בו מציאות של הרחבה, שהדבר אין לו קץ, אין לו מציאות של גבול.

הקבלה שבין ה'עדן' ל'אדן'

ולפי"ז, אדן - א'-ד'-נ', מקביל לעדן בע', "ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים", עדן נקרא עדן מלשון עדינות, ואיפה התכלית העדינות שאליה מגיעים? - עד-נ', שם מגיע העדינות הגמורה.

זה העומק שדבר עדין הוא בלתי נתפס, ולכן בספירת העומר נאמר "תספרו חמישים יום", וסופרים בפועל ארבעים ותשע יום, כי היום החמישים הוא דק, הוא 'אין', הוא בלתי נתפס, הוא לא מגיע לכלל מציאות הדיבור, ולכן אין בו מציאות של ספירה, לרוב עדינותו, לרוב דקותו. - זה ה'עדן' המתגלה.

וא"כ, עדן זה עד-נ', והאופן שמתחיל להתגלות העד-נ' זהו באדן, שבתוך מקום העדן עצמו, שם זה בבחינת א', שמקום העדן הוא אחד, אבל, "משם יפרד והיה לארבעה ראשים", שמהאחד נעשה ארבע, זה האדן, מהא' נעשה מציאות של ד'-ארבע.

ועד איפה זה מגיע - זה מגיע עד מציאות של נ', בבחינת 'יום החמישים'.

אדן - שורש המהלך דיציאת מצרים

ובלשון פשוטה ובהירה, זה שורש תפיסת יציאת מצרים, בליל התקדש החג נאמר 'אנכי יוצא בתוך ארץ מצרים', וכמו שאומרים רבותינו כידוע, 'אנכי יוצא בתוך ארץ מצרים', הוא מעין היום החמישים שמתגלה בו "אנכי ה' אלקיך", זה הא' של 'אנכי יוצא בתוך ארץ מצרים', "לא ע"י מלאך, לא ע"י שרף, לא ע"י שליח, אלא הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו", זה ה'אנכי ה' אלקיך'.

והרי במצרים נאמר 'לא יצא משם עבד לעולם', ארץ מצרים היא ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה, כמו שמצוייר בדברי חז"ל, זה בצורה של מ"ם סתומה, לכן לא יצא משם עבד לעולם.

'מ"ם סתומה', יש בה כמה צורות באופן שכותבים אותה בכתב של סת"ם, ומבואר בדברי רבותינו שאחת מהצורות של מ' סתומה זהו שתי דלת"ן מחוברים, ישר והפוך, ועל ידי כן, המ' נעשית מציאות של מ"ם סתומה.

יציאת מצרים היא פתיחת המ', היא פתיחת הדלת"ן המחוברים, דל"ת מלשון דלת, שנפתחת ואפשר לצאת, כאשר מגלים שהמ' הוא שתי דלת"ן, א"כ, זה הופך להיות פתיחת הדלת, זה שורש יציאת בני ישראל ממצרים.

זה הא' של ה'אנכי יוצא בתוך ארץ מצרים'.

זה הדל"ת של פתיחת הדלת שביציאת מצרים, ולכן דייקא, הדם של קרבן פסח, היה על המשקוף ועל המזוזה, שהוא במקום הדלת, המקום שנאמר בו בעבד שרוצה להישאר בבית אדוניו "והגישו אל הדלת או אל המזוזה ורצע אדוניו את אזנו במרצע ועבדו לעולם", און ששמעה בהר סיני 'כי לי בני ישראל עבדים ביום הוציאי אותם מארץ מצרים', שביום היציאה, אז נפתח הדלת, ושם נאמר "ועבדו לעולם", שזה מדרגת יובל, מדרגה של נ'. - כנגד ההיפך של 'ועבדו לעולם' דמצרים, מתגלה ה'עבדו לעולם' שמצד הקדושה ב'עבדי הם, ולא עבדים לעבדים", שנלמד מ'כי לי בני ישראל עבדים ביום הוציאי אותם מארץ מצרים'.

ואז נאמר "תספרו חמישים יום", ומגיעים ליום החישים, זה הנ' שבאדן.

זה המהלך שנקרא אדן, "על מה הוטבעו אדניה".

"שוקיו עמודי שש", זה הכח שמתגלה בששה ימים, שורש יציאת מצרים התחילה בששה ימים מט"ו בניסן, וביום השביעי מתגלה קריעת ים סוף, אז מתגלה ה'אדניה' בשלב הראשון שלו, זה ה"קריעת ים סוף", שהים הוא בגימטריא נ'. אבל עיקר הני' מתגלה ביום החמישים. – זה שני השלבים, יש שש, שעל גביו מגיע שבע, זה קריעת ים סוף, ושם הים הוא מעין החמישים כמו שהוזכר. ויש את ה-שבע פעמים שבע, ואז מתגלה החמישים. זה האדן, א', ד', ג', של שלימות מציאות הגאולה של יציאת בני ישראל ממצרים. זה ה'הוטבעו אדניה', יש את 'הוטבעו' שהתגלה בקריעת ים סוף, שהמצרים טבעו בים.

מדרגת מתן תורה - גילוי ה'מיוסדים על אדני פז'

זה ה'הוטבעו' מצד נקודת ההכנה של גאולת מצרים, אבל יש את מדרגת ה'שוקיו עמודי שש' שזה ביום ו' בסיון שבו ניתנה תורה, כדרשת חז"ל על "ויהי ערב ויהי בוקר יום השישי" יום מתן תורה שהתורה ניתנה בשישי, אז מתגלה 'שוקיו עמודי שש מיוסדים על אדני פז', זה ה'אדני פז' שמתגלה במדרגת מתן תורה, זה הפאר והזר שהתגלה במתן תורה, ר"ת פז, זה שלימות האור שמתגלה ביום החמישים, ההארה השלימה של מדרגת האדנים.

גילוי הא' העליון שמאיר במקום התחתון של הטבע מנח האדנים

האדנים האלה, כשהם התגלו במשכן, הם התגלו באדנים שמקומם היה תחת הקרשים, אבל האדנים האלה, הם ההארה של דבר ה', עשרת הדברות שהקדוש ברוך הוא דיבר עם בני ישראל, מתגלה כח האחד – א', מתגלה כח הד', ומתגלה כח הנ' כמו שהוזכר, יציאת מצרים שנאמר בה "תעבדון את האלקים על ההר הזה", כל מהלך סדר הדברים מראשית היציאה עד ההגעה למדרגה האחרונה, יום החמישים, זמן שניתנה בו תורה לישראל.

שלימות ההארה שמתגלה במדרגת מתן תורה זוהי השלימות שיש לנו את כח הגילוי של הטבע – שהוא האלקים, [כדברי הכוזרי הידועים שאלקים בגימטריא הטבע] "על מה הוטבעו אדניה", והרי במעשה בראשית נאמר ל"ב פעמים אלקים בפרשת בראשית, ורק לבסוף נאמר "ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמים", "על מה הוטבעו אדניה", שהטבע בגימטריא אלקים, זה "הוטבעו אדניה", מתגלה ההוי"ה הוא האלקים, זה מדרגת הגילוי השלימה שהתגלה במתן תורה. אז מתגלה, מהאל"ף העליון, עד האדנים שהם נמצאים במקום הנמוך ביותר, מתגלה האחדות השלימה של גילוי הבורא יתברך שמו, זהו מדרגת האדנים.

מדרגת האדנים עניינו, מהא' העליון, עד המקום התחתון, האדנים שנמצאים בקרקע המשכן, 'הוטבעו אדניה', הם נמצאים במקום התחתון שנקרא טבע, בכל השלימות הזו מתגלה ההארה השלימה, לא רק כפשוטו שהאדנים הם בית קיבול, שהם מעמיד לכל מציאות המשכן, אלא בעומק, האדנים הם בית קיבול מראשית ההארה העליונה עד מציאות האחרית של מציאות הדבר.

ובלשון הבהירה והפשוטה, ההכנה לדבר, כאשר היא נעשית בשלימות, היא מאירה את הדבר מראשיתו לאחריתו, "תספרו חמשים יום" – זה לא שכשמגיע היום החמישים, מה שהיה בכל הארבעים ותשע יום, אזל והלך לו, אלא זוהי תפיסה שהארת מתן תורה מתחיל מ-יציאת מצרים עד מתן תורה, וכל שלבי הדבר בכל הספירה, ספירה מלשון ספיר שהוא לשון של הארה, 'תורה אור' כדברי רבותינו כידוע מאד, כלומר, הספירה מבררת שהכל זה תהליך אחד מראשית הדבר, אלא שממדרגת יציאת מצרים למתן תורה זה 'מתתא לעילא', ובמדרגת מתן תורה זה מלעילא לתתא, מהאדנים ל-בורא, או מ-הבורא לאדנים. – זה שני הקצוות של כל הימים של ספירת העומר שבין פסח עצרת, גילוי של מגיד מראשית אחרית, וכל ה'מציעתא' ממילא מאותה שלימות של הארה.

שאלות בכל הנושאים יתקבלו בברכה
במערכת השו"ת ויועברו למורינו הרב שליט"א
דוא"ל: rav@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

[לקבלת תשובה בפקס, נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-קולי של הפקס]

הבהרה: מעת קבלת השאלה במערכת, זמן החזרת התשובה נמשך בין כשבוע לשלושה שבועות על דרך כלל. אם לא נתקבלה תשובה עד זמן זה, ניתן לפנות למערכת על מנת לברר את סיבת הדבר [בצירוף מספר השאלה], באופנים הבאים:

דוא"ל: info@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

■
לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לכירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול הלשון"

ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

■
שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה

חולון יום ד' 20:30

משפ' אליאס

רח' קדמן 4

לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'

ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק

ישיבה ראשית חכמה

רח' בן ציון אטון 8 הר חוצבים

לפרטים 052.765.1571